

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS
UKRAINIAN DAILY
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 37. Дімерон-Сіті, Н. Дж., середа, 15. Лютого, 1928. VOL. XXXVI. No. 37. Jersey City, N. J., Wednesday, February 15, 1928. THREE CENTS.

ЛІНДБЕРГ ВЕРНУВ В АМЕРИКУ

МАН ТЯЖКИЙ ПОВОРОТ ЧЕРЕЗ МРАКУ І ДОЩ.
СТ. ЛУІС, 13. лютого. — Полковник Чарлз Ліндберг, американський летун, що облітав американські краї північної та середньої та деякі краї південної Америки, вернув сюди кінці лютого з Куби.
Дорогу з Куби в Ст. Луїс відбув він за 16 і пів години. Через кілька годин побоювалися за його безпеку, бо летів він мрякою й дощем.
Коли коло 5 годин сполудня висів на летичині поза, величезна товпа народу справилася йому овацією. Витали його теж урядники від міста, стеючи у юні.
У газетях з'явилися проекти, щоби надати Ліндбергові нагороду миру з Фонду Вільсона за його прислугу для мирового настрою серед народів Америки.

МІНІСТЕР ВІЙНИ ВОРОНИТЬ ПРОЄКТУ ФЛОТНИХ ВИДАТКІВ.

„ОЩАДНІСТЬ У ВОЄНИХ СПРАВАХ МОЖЕ ВИБРАТИ ОЧИ ФЛОТІ“

ІНДІАНАПОЛІС, 13. лютого. — Секретар флоту Вільбер Ліндберг тут перед Індіанопольським Товариством Кредиторів з промовою про урядовий проєкт видатків на воєну флоту.
Вільбер ударив на своїх критиків, які домагалися зменшення видатків на флоту. Він каже, що даліше обшукують не сих видатків діла до сього, що „флоту буде без очей“, та що це підб'ється тяжко на безпечності моряків. Він висміяв противників уряду.
Вільбер говорив теж про проби Америки обмежити морські зоруження та склав вини за неважучу морської розоружної конференції в Женеві на Англію.

СЕНАТОРИ ШУКАЮТЬ „НАФТОВИХ ФОНДІВ“ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ ПАРТІІ.

КОМІТЕТ ХОТІВБИ ЗНАТИ, ТО ЗАПЛАТИВ П 400,000 ДОЛІВР ДЕВІНТУ.
ВАШІНГТОН, 13. лютого. — Сенаторний комітет для земельних справ, який вчепе сенсаційне свідство в справі плачущих хабарів нафтовими підприємствами для високіх федеральних урядників, рішавчих про федеральні нафтові терени, а котрий уже погнав на слід, що нафтарі, вміщані в сі пілукстину, виплачували довіри республіканської партії, постановля розслідувати, чи не платили нафтарі теж довіри демократичної партії.
Ся партія мала підчас президенціальних виборів у 1920 році 400,000 долівр недобору. Комітет постановив розслідувати, хто сї довіри демократам заплатив, та постановив у тій цілі пошукати на переслухання провідників демократичної партії.

ЗГОРИЛО ЧЕТВЕРГО ЛЮДЕЙ ЧЕРЕЗ НЕБУВАЛИЙ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВИПАДОК.

КІДМОНТ, Нью Гемпшир, 13. лютого. — Коло стації Боло на залізничній Бостон має Мейн Рейдлова вискоичи зі шни товарний поїзд. Улокомотива вдарилася об стаційний будинок та запалила вогні. Від удару на стації перевернулася залізнична платформа. На стації було тоді 6 осіб. Двох з них удалося врятувати зі стації, чотирох згоріли на вугіль. Всі вони працювали на „генку“.

ЗАГАДОННА СМЕРТЬ ЗБИРАЧА ПЕРЕЛ.

НЬЮ-ЙОРК, 13. лютого. — У готелі Адрієн, поміщений на розі Семіо Еванс та 123. вулиці, найдене тіло Роберта Гейстингса, органіста римо-католицької церкви св. Алоїсія при 132 вул. в Нью-Йорку, відомого збирача перел та лімфатів.
Лікар ствердив, що Гейстингс загинув від удичення. Поліція каже, що покійний любив хвалитися своїми дорожніми постанями. При перегляді сих дорожніх постаній поліція ствердила, що дехтох з них нема. З того поліція догадується, що метою вбивства був рабунг.

ВЕЛИЧАЮТЬ ЛІНКОЛНА В СЕНАТІ.

ВАШІНГТОН, 13. лютого. — Сенатор Смут, провідник республіканців у сенаті, вивисав у тій палаті з нагоди свята уродин величання Абрагама Лінкольна.
Смут говорив, що так, як у часі Лінкольна грозилася єдності американського народу конфедерація з півдня, так і нині, мовляв, грозить їй рішай прихильники миру й інтернаціоналізму.
По тому встав сенатор Робінсон, демократичний провідник, щоби сказати своє слово в ім'я демократів з півдня. „Я зривав ліну року з горлоу в Діксі та склавши її на гробі великого, покірного, незрочного, нестерпного Лінкольна, котрий щоду вівави й милосердя не має собі рівного між провідниками армії усіх країн“.

АНАСТАЗІЯ ПЕРЕД СУДОМ. МІЛІОНЕР ПО НЕБАЖАННО.

БЕРЛІН, 13. лютого. — Берлінська газета „Ді Нахт Аусгабе“ оголосила цілу серію артикулів, в яких доказувала, що Мадам Чайковська, котра тепер перебуває в Америці і уходить за наймолодшу дочку буюшого російського царя Миколи — не є його дочкою, а дочкою польського селянина. Друга газета „Ді Телеграф Рундшав“ взяла Анастасію в оборону, заявивши, що песький князь підкупив редактора „Ді Нахт Аусгабе“, щоби таке висловлюва. До песького князя й брат царини, був би спадкоємцем великого майна, колись не було Анастасії. Справа обличилася перед судом і тут знавдала республіканської партії, а другі ліві стократ про те, чи Анастасія є дочкою царя. Між тим знавдала р. Капп, котрий оглядав Анастасію, що вона мусить походити з високого роду, бо жма — дуже гарні форми поведених.

МАНДРИВНИЙ НЕЖИТ.

Крім тиничих політичних і економічних криз на Європу напала цим місцями велика криза нежити. Тому, що в добі радіо не виступає, що по них хвилях мандрують мільярди бабцяль, які відносять у людські носі. Разом із нежитом з'являється епідемічний кашель, що є новою своєрідною формою коклюша і епідемічного епанкі. Бацци напосілися головню на горло в рош, коли в усіх державах десятки тисяч кандидатів на постів муніципальних промовляють та здатні. Кажуть, що нежит є середовищною спадщиною недуги, що колись була смертельною. Люди так звикли до неї, що навіть медицина, яка думає над боротьбою з раком, нахоткою і старістю, досі не нашла на нежит нікого радикального середника, просто тому, що ним нехтємо. Жовіше, що для людей, які не є привселюди працювати інженингую головою і держати весь час у руках перо, нежит не є великою недугою. А проте не важко заприштити, що вся європейська преса сильно занепокоєна; скрізь пошукать характеристичну мряку, яку Французи при гострій формі нежити називають технічно „декастом мізку“.

СМЕРТЬ ЗА ПЕРЕХІД КОРДОНУ.

В чортківському повіті над Збручем жовір пораненої сторожі застрелив Івана Кусого з Красного за це, що він мав намір перейти кордон. Щоби самітати з себе вину, поліція оголосила, що застрелений був шпигуном і переносив важкі військові документи.
В нинішній місцевості пограблений жовір застрелив свого товариша Кусого, бо цей жовір хотів покинути свій пост і перейти на радянський бік.
Створивши в Польщі відомості не до видерання, польська влада вистрілює людей, що злочинці так призначили прохання ідіотами?

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН УМІЩЕНИХ У КИЇВІ.

Патолого-анатомічна комісія УАН на чолі з акад. Мельниковим-Позвелевським узялася до організації всеукраїнського пантеону вчених у Києві. Найближче завдання патологічної комісії колекціонувати мозки визначних діячів у ділянці науки, техніки, політики, мистецтва, літератури, а далі вичасти особливої структури, найбільше користи головного мозку, аналітично роботами проф. О. Фокса з Німеччини в інституті мозку ім. Леніна в Москві. Згодом передбачається, що мозки базальзують, лікарям постановляю передавати до пантеону за згодою родини мозок визначного письменника В. Г. Короленка. Отже найближчого часу буде одержаний мозок, серце, гігосовий зліпок правої руки й історію несути В. Короленка. Також мозки відомих патологів — проф. Сяргєва, Корівина, Крилова, фізика Пильчикова й інших. З Харкова доставлено 15 мозків, а між ними мозок українського літератора Блакитного. Треба сподіватися, що цей величезний науковий і культурно-господарський захід підтримають найширше й тим самим зробиться це одну вкладку в культурне будівництво України.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ЛІКАР.

Перед париским судом відповидатиме голова своєрідної клініки „Інституту Ніколя“ др. Ліо, який лікує своїх пацієнтів наркотиками. Ліо довгі роки займався виключно фінансовими справами і видавав промисловий журнал для лікарів. Зробивши на цьому промислові гроші, він побудував власну клініку, до спілки з д-ром Ніколем і приноворив там своєрідну методу. В одній частині клініки він лікував пацієнтів наркотиками і доходив до нежданних результатів, дуже корисних у деяких недугах, а в другій частині клініки лікував їх від нахилу до наркотиків, який ім лішився після недуги. Обоє лікарів обвинувачують у торгівлі наркотиками.

ЗДОБУТКИ МЕДИЦИНИ.

Два безлігійні дослідники приносять людству нову полекку: новий наркотичний середник. Хлороформи і етер, живанні досі хірургією, порушують в операціях пацієнта організм, схильовуючи його дуже сильно; Гайманс і Буксарт покороштувалися при операції ампутації, то самою, якої вживаємо до оглядення і ствердили, що про затроєння організму не може бути й близька: відірвавши правий, ампутація облича сулокий, ампутація нормальний. Нова метода наркозу має лише одну недугу: ампутація це газ, що легко запалюється та експлодує; з ним треба поводитися дуже обережно й мати при вживанні його обширний технічний апарат.

ЄВРОПА ОФЕРУЄ АМЕРИЦІ ТРИ БІЛІОНИ В ГОТІВЦІ

В ТОЙ СПОСІБ ЗАДУМУЮТЬ СПЛАТИТИ ЄВРОПЕЙСЬКІ ВОЄНІЙ ДОВГИ. ЦІЛА КВЕСТІЯ БУДЕ РОЗВ'ЯЗАНА НА ПРОТЯЗІ ТРОХ ЛІТ. НІМЕЦЬКІ РЕПАРАЦІЙНІ ДОВГИ ЗМЕНШАТЬСЯ О 40 МІЛІАРДІВ ЗОЛОТИХ МАРК.

БЕРЛІН, 13. лютого. — Репараційний генеральний агент Паркер Гібберт свирянував темер свої зусилля в тім напрямі, щоби виплатити з репарацій на чисту воду. Виходить, що готова істнувати катастрофа, коли ті репарації перейдуть в руки фінансової спроможності Німеччини. Репарацій знову зачепили тісно з тими воєнними довгами, що їх сплачують європейські держави Європі.

З приводу того вишесказаного проєкту, щоби Америка зредуквала свої довги, що вносять около 4 мільярдів доларів на рік, або леще менше, а за те одержить ту суму в готівці на протязі трох літ. А так мабуть ждати 40 літ, не будучи ніколи певною, чи довги будуть сплачені, бо нова фінансова криза в Європі готова перевернути всі обставини, а до того наразити на небезпечу дальші мільярди доларів, що їх інвестувала Америка в Європу вже по війні.

Через таку калькуляцію планові довіри Франції, Англії, Італії і других держав, що докладав разом з аліантами в задоволенні в Америці. А зааром можна би зменшити довги Німеччині, які тепер вносять 132,000,000,000 примайні о 35,000,000,000 німецьких золотих марок.

Супроти цього, що той проєкт виходить від експерта Паркера Гібберта, який нахильний орієнтується в німецькій фінансовій спроможності, можна зазначити, що погодитися з ним і Америка, бо в Європі поставили до него прихильники. На всякий випадок зредукований він сего року не буде, а це з політичних зглядів, бо в Німеччині і Франції відбуваються нові вибори до парламенту, а в Америці вибиратимуть президента. Можуть істнувати отже всюді великі політичні зміни. Тому треба підважати, як відносини устануться.

ПОХИТУЮТЬ ГОЛОВАМИ НАД РОЗБУДОВОЮ ФЛОТІ.

КАЖУТЬ В АНГЛІІ: КОЛИ АМЕРИКА ПОТРЕБУЄ 4 ВІДНОСИ ДОЛІВР НА ОБОРОННУ ФЛОТУ, ТО СКІЛЬКИ ТРЕБА БУДЕ ГРОШЕЙ НА РОЗБУДОВУ ОФЕНЗИВНОЇ ФЛОТІ.

ЛОНДОН, 13. лютого. — На загальній такій думці, що американська програма розбудови флоту вийде з життя. Впавлі підніслася в Америці сильна флотиста протесту проти 4,000,000,000, які треба буде витрати на флоту, але вони на разі не здаються. До розуму прийдуть Американці, як тоді як прийдеться їм платити податки і вони вичають ті довіри татари безпосередно на власній шкірі. От тоді плануватимуть бунт проти чого величезного виваля, який промовляв про Європу. От так пишуть лондонські газети про розбудову американської флоту. Саму розбудову приписують американцям, які скорше чи пізніше промовлять. Бо флоту та зорення в першу чергу проти Англії, а в Америці нема сепаратизму проти Англії. Піддержували його вправді довший час припад, але від коли Полуденна Ірландія дістала повну автономію, то й та небезпечка минула.

ЛОКАРТ ВІСІМСОТ ТИСЯЧ РОБІТНИКІВ.

В МЕТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІІ В НІМЕЦЬКІЙ ФАБРИКАНТИ НЕ ХОЧУТЬ ПІДНІСТИ ЗАРПІТНІЙ ПЛАТІ. ЗАДУМУЮТЬ ПРИПІНИТИ СТРАЙКИ ЛОКАВТОМ.

БЕРЛІН, 13. лютого. — Німеччина стоїть перед великою кризою. Вже від довгого часу робітники металевий індустрії тут і там виходять на страйк, щоби добитися більшої платні. Домагалися підвищення платні з 78 фенігів на 90 на годину. А саме тепер наблизиться час, коли вивають умови між робітничими організаціями і фабрикантами що до зарплатної платні і фабриканти надляються, що робітники поставять при нових умовах нові умови та будуть домагатися підвищення платні. Супроти цього поставили фабриканти металевий індустрії ультимат і заповів, що коли робітники не пристануть до 22 лютого не дотеперішню платню, то буде оголошений доквіт і ских 800,000 робітників опиняться без праці. Фабриканти оголошують стрейканти і півдню на свою оборону, що фабрикант, які виплачували 12-процентну наддачку до війни, платять тепер один і одну четвертинну прироста, а дехтох лаяють з атратами.
Надляються, що міністерство праці, заусуть фабрикантів і робітників до уступок і з той спосіб Німеччина вийде з похилої кризи.

РОЗВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

Не Закладаючи України існувала задана організація українських пластуна „Пласт“. В повороні сніпа польська влада накладала розв'язати цю організацію, засновану на ставленні наслідків старшин, творення бойових і, як значило, „протидержавну“ роботу.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

Н. Дому \$2.500. Така сума є могутньою організацію і стає конечно потрібна на покінченні сенсом для всіх Українців чинна будови У. Н. Пасквіль : живущих в Америці!

е могутішу організації і ста-
ли єдиним для всіх Українців
і живучих в Америці!

**Марія Ольшанська,
Клівленд, Огайо.**

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отецю дорогого коментар-Укр. На-
родної Ліги в Парижі, Мскау і
Налеск звертається з проханням
всіх Товариств в НАМІТРАМКАС в
DETROIT, MICH., щоб в день 11-го
Листопада 1928 р. стрілялись всі забор-
онені в той день.

ЛІТВОРА УКР. НАРОД. ШКОЛИ

— уааааааааа —
КОНЦЕРТ
 в честь 67-их роковин смерти нашого
 незабутнього діяча-профана Тараса
 Григорія Шевченка.
 Братів і Сестрих, в нас повинна бути
 згода і свакта наших людських муче-
 нків святкувати спільно, а не кожде
 товариство з особіи і в той самий день,
 36-7 Комітет Укр. Нар. Школи.

УВАГА! РОЧЕСТВ Н. ВІ

ЗАХОДОМ УКРАИНСКОГО
ГРОМАДСКОГО ХОРУ
— відбудеться —
В СУБОТУ, 18. ЛЮТОГО 1928
пораз перший
ВЕЛИКАЯ
БАЛЬ
Зіпрошуються весь рочестерський загал до мікешной участі в забаві. *Мікеша* 37,

За добру забаву ручиць
Komitet Хору.

**Lehigh Valley
Excursions**

**Wilkes-Barre
Scranton**

\$360

*"Largest and Best"
Scranton*

EXCURSIONS
FEBRUARY 19th
Special Train
 Lv. Hudson Terminal 12:01 A. M.; Jersey City (Exchange Pl. Sta.) 12:20 A. M.; N. Newark (Ellis and Meeker Aves.) 12:45 A. M.; Returning Lrv. Scranton 5:40 P. M.; Wilkes-Barre 6:30 P. M.
Similar Excursion Sunday, April 1st.
 Bliken in Exchange Place 480 Journal Square. Telephone Information 5-1000. Express Montgomery 7000.

ХАТЛ.

71293 Марш артиста Спасского.
75 ч. На учении Стрелка вое. Визгора-
та Кор. Сидорова оркестра «Друж-
ба» Марш за Словену Командо-
дою,
71294 Армян, тигунский танец.
75 ч. Меликян Навибе. Танец армян-
ский танец балетиста Василья А-
рамьяна.
71295 Военный марширующий. Солова И.
75 ч. Музыка, музыка Лисового. Он за-
нимает черепашки. Визго-
рта Гусеница. Орк. 1 хор.
71296 Танец на ковре.
75 ч. Ваза бы в Балузур, Василиан Л.
Мехонин. (Друге жарко ала-
н.)
71297 Косарь. Хор и орк. Гусеница.
75 ч. 3 кинжалы на хв. Хор и оркестра

РЕКОРД ПО ТАНЦУ И КОНЧЕ-
ТОВ:

70006 Забава Прыжки и кормил ч. I.
81.25 ч. И. Шапокин П. Гусеница.
Музыка (Кажется, что то другое

[illegible]

вигляд цей списі і пропалати нам, ми
випиємо! І Ви завадити як дитинство
організм запалює до цієї
Підійти до асфін рекордів на та-
ку адресу: 25—
SURMA BOOK & MUSIC CO.
103 AVE. A. NEW YORK, N. Y.
Щобліпати нам стоп. Створено
дні і в складі до 10 неводнів. Ми
організм попередньо. Вам мові ре-
корди на електричній машині, котрі
можуть 600 доларів. Почати ряснішати

В КОЖИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАБІ
ПІДВІННИ НАХОДИТСЯ

«САМОСІП. СВОБОДА»
